

substancoj aŭ de malsano. ~ilo Substanco por anestezi : *kloroformo*.

anfrakto ☆ ♥. Malregulforma kavaĵo.

Angellko. Aroma veg. el fam. de umbeliferoj (*angelica*).

angio ♥ ♣. Organa tubo, tra kiu fluas sango aŭ alia korpa fluidaĵo.

* **Anglio**. Serpentosimila manĝebla fiŝo (*anguilla*).

Angino. Gorĝinflamo.

angoro Z. 1 Malsaneca sento de sufoko kun korpremateco : ~oj de la *agonio*. 2 Sento de sufoko pro timego, maltrankvilego : en *horo de ~o* Z ; plena de ~o k *teruro* Z ; la morto de mia patro naskis en mi *doloran ~on*. ~i (ntr). Senti ~on. ~a. Timplena, premsenta.

* **Angulo**. 1 Nefermita parto de ebena limigita de du sin renkontantaj linioj ĉu rektaj, ĉu kurbaj. 2 Nefermita spaco limigita de du aŭ kelkaj sin reciproke renkontantaj surfacoj : la *veturilo turnis ~en*. 3 (f) Malvasta, malofte vizitata aŭ rigardata loko : en *malproksima ~o sur la kamparo vivis iam...* 4 Nedifinita loko : la *kvar ~oj de la tero*. **Rekt~o**. Ortangula paralelogramo. **Tri~o**. Ebena figuro limita de 3 lateroj.

angviso ⚡. Nedanĝera rampulo, simila al serpento, sed el fam. de saŭrioj (*anguis*).

* **Angelo**. 1 (R) Ĉiela spirito adoranta k servanta Dion ; ĉiela sendito : *malbona ~o* (Diablo). 2 Bonkorega, tolerema homo : *ŝi estas ~o de mildeco* ; mi ne kredas, ke *neŭtrala fundamento faros el la homoj ~ojn* Z (Vd NIGRIGI) ; *parolo ~a, sed penso pri ŝtelo* Z (Vd HIPOKRITI, KISO).

angeluso Z. 1 Katolika preĝo. 2 Preg-eja sonorado anoncanta tiun preĝon, je la 6-a, la 12-a k la 18-a horoj.

anheli (ntr). Malfacile k forte spiri : ~i *pro kurado*.

anhidra Z ☞. Ne enhavanta akvon.

Anilino C⁶H⁷N. Senkolora fluaĵo, tirata el terkara gudro, k uzata en fabrikado de koloriloj.

* **Animo**. 1 Spirita, viviga principo de la homo : oni ofte kontraŭmetas la *nemateriecon de la ~o al la materieco de la*

korpo ; *fordoni sian ~on al la diablo* ; *eligi sian ~on* Z ; tia ~o *forkuris en la pinton de la piedo* Z (li timegiĝis. Vd TREMI, HAŬTO) ; ili *vivas per unu ~o en du korpoj* Z (Vd INTIMA, FIDO). 2 (R) Tiu spirita principo, konsiderata kiel nemateria k disigebla de la korpo post morto k mem senmorta : la ~oj de la *Purgatorio* ; *preĝi por la ~o de iu* ; *vagi kiel turmentita ~o*. 3 (M) Tuto de niaj konsciaj statoj rezultantaj el materiaj movoj. 4 Principo de la sentoj k pasioj, tuto de la moralaj ecoj, bonaj aŭ malbonaj, konsiderata kiel diferenca aŭ kontraŭa je la intelekta principo : *nobla ~o* ; *sonoj ne aŭdeblaj, sed senteblaj por ĉiu ~o sentema* Z ; *staras antaŭ miaj ~aj okuloj* Z ; *kanti per sia tuta ~o* (fervorege) ; *Tolstoj estis pliĝuste granda ~o ol granda intelekto* (Kp PSIKO, KORO). 5 (f) Ĉefinstiganto : li estas la ~o de la *ribelo*, de la *entrepreno* B (Kp MOTORO, KERNO). ~i Z. (tr) 1 Vivigi : ~ita *estajo* ; trovi la *ĝustan vojon al ~ado de la lingvo*. 2 Vigligi : ~i la enuan atmosferon de oficiala kunveno ; ~ita *parolado* K, *diskuto* ; ~itaj *komentarioj*. 3 Inspiri : *poemo ~ita de malamo al la tiranco* ; ~itaj de ĉi tiu spirito ni *proponis...* **Unu~e**. Ĉiukonsente. **Egal~eco**. Konstanteco de humoro (Kp TRANKVILA, FLEGMO, EKVILIBRO).

animalo. Besto 1 ; vivanta estajo, esceptante la vegetaĵojn.

* **Anlzo**. 1 Veg. el fam. de umbeliferoj, kies grajnoj oni uzas por fabriki likvorojn (*pimpinella anisum*). 2 Frukta grajno de tiu veg.

* **Ankaŭ** (adv). Kaj plie, same, egale kiel aliaj : ~ mi estas *esperantisto* ; ne nur... sed ~ ; amiko de amiko estas ~ amiko ; ~ dum *ridado povas dolori la koro* Z ; ~ *diablo tondron suferos* Z. Rfm. **Ankaŭ** devas ĉiam esti metata senpere antaŭ la vorto, kiun oni volas emfazi.

ankilozo Z ☞. Senmoveco de artiklo : *sufri je ~o*. ~igo. Operacio aŭ procezo kaŭzanta ~on.

* **Ankoraŭ** (adv). 1 Ĝis la nuna momento : la *lampo ~ brulis* Z ; ~ *neniam mi vidis lin* ; la *sukceso ~ ne estas certa* (Vd CERTA_2) ; mi lin ~ *ne konas* Z ; *virino ~ juna* Z ; esti ~ ĉe la komenco